

Anton Lejon frontade Stockholmsbaserade performancekompaniet React i den fartfyllda föreställningen King of the jungle på Södra torget i Edsbyn. FOTO: KARIN KÄMSBY

Statens kulturråds generaldirektör Staffan Forsell blev så intresserad av Måns Lööfs föreläsning om barn med särskilda behov att han ville bjuda in honom att föreläsa.

Bland gästerna märktes Cecilia Björklund Dahlgren, professor i danspedagogik och verksamhetsledare för Institutet Dans i skolan.

Delsbobördiga dansaren och koreografen Sophia Färlin-Månsson, Stockholm, lär ut hur dans kan användas i vanliga skolämnen.

Samordnare för konferensen var Viksjöförsbalettens ordförande Helena Ehrstrand, längst till vänster. Till sin hjälp hade hon tre unga dansare från Viksjöförsbaletten nyligen hemkomna från ett framträdande i New York: Tess Olsson, Kajsa Kastemyr och Emma Palm.

Konst för alla som ett medel i undervisningen

Konferensen Konstarter i pedagogiken den 18 och 19 augusti samlade ett 100-tal lärare, skolledare, funktionärer, tillresta statstjänstemän, konstnärer, föreläsare och utländska gäster.

OVANÅKER Evenemanget inleddes utomhus på Södra torget i Edsbyn med kompaniet Reacts föreställning *King of the jungle*. Den handlade om kontorsmänniskors kamp med sina datorväskor och fick ett entusiastiskt mottagande.

Därpå välkomnade konferensens samordnare Helena Ehrstrand deltagarna till ett omfattande utbud av tal, föreläsningar och praktiska övningar i att använda konst i undervisningen. Allt ägde rum i fyra lokaler inom gångavstånd: Hotell Edsbyn, Röda kvarn, Pingstkyrkans danssal och Voxnadalens gymnasium.

Tal hölls av bland andra Cecilia Björklund Dahlgren,

verksamhetsledare vid Institutet Dans i skolan och professor i danspedagogik. Hon tog upp ett upprop hon själv dragit igång om att återinföra estetiska ämnen som obligatorium på gymnasiet.

– Men minst 110 av Sveriges kommuner har dans på schemat och vi har haft ett genombrott för dans i Skapande skola. Det är underbart att kommuner satsar på att elever ska få tillgång till dans, konst och kultur, sa hon.

Staffan Forsell, generaldirektör vid Statens kulturråd, menade att barn och unga behöver konst och kultur för att vidga sina vyer, oavsett vilken yrkesbana de sedan väljer.

Jessica Hintze, ansvarig för internationella utbytesprogram för skolsektorn hos Universitets- och högskolerådet, berättade att Ovanåker under åren 2003–2016 gjorde 66 ansökningar om utbyten varav 42 beviljades. Det gav 6,5 miljoner kronor (sett till hela landet så toppar Gävleborg statistiken).

– Det är helt otroligt att små kommuner och små

Konstarter i pedagogiken

Konferens för lärare, skolledare och kulturaktörer Edsbyn, Ovanåker den 16–17 augusti 2018

Arrangörer: Viksjöförsbaletten, Danskonsulenterna i Gävleborg och Ovanåkers kommun i samarbete med EU-projektet e-Artined.

Sophia Färlin-Månssons metodhandledning till *Dansa en bok*, för åldrarna fyra till sju år med musik av Peter Lagergren finns för gratis nedladdning på Region Uppsalas hemsida, <https://www.regionuppsala.se>. Performancekompaniet React från Stockholm uppträder i tunnelbanan, på torg, i bibliotek och foajéer, men aldrig på vanliga scener.

skolor kan få så mycket gjort, sa Jessica Hintze.

Eldsjälen bakom ansökningarna från Ovanåker är Helena Ehrstrand, lärare och ordförande för föreningen Viksjöförsbaletten i Ovanåker.

– I snitt varje månad skickar vi ungdomar utomlands, vi har ett nätverk från Etiopien till Luleå, sa hon.

Viksjöförsbaletten deltar i EU-projektet Konstarter i pedagogiken (e-Artined) tillsammans med organisationer från Italien, Grekland, Storbritannien och Belgien. Syftet är att konst ska användas som medel i undervis-

ningen av vanliga skolämnen. Musik, dans, bildkonst eller litteratur integreras i ämnet. Läraren behöver inte vara konstnär själv.

Projektet har en plattform för undervisning på Internet. En som hållit onlinekurser för europeiska pedagoger är dansaren och koreografen Sophia Färlin-Månsson. Hon lär ut sin metod *Dansa en bok*.

– Lärarna behöver inte kunna dansa men ska vara intresserade av att jobba med dans i estetiska lärprocesser, säger hon.

Vad tänker du om att använda konsten som medel för ett annat skolämne i stäl-

let för att använda konsten för sin egen skull?

– Jag tycker inte att de tar ut varandra. Alla barn kanske inte får en konstupplevelse, men de får en upplevelse av inläring.

Sophia Färlin-Månsson har tillämnat *Dansa en bok* i ämnena svenska, historia, religion och fysik.

Måns Lööf, sjuksköterska vid barn och ungdomspsykiatri i Gävle, KBT-terapeut och idrottsledare, talade om att jobba med barn och unga med särskilda behov.

– I mitt arbete i psykiatri möter jag många barn som inte får vara med. När barn upplevs som besvärliga stängs de ute och får sitta ensamma.

Det här vänder sig Måns Lööf emot.

– Se inte barnen som problem, sa han. Varje barn är unikt, men vi försöker pressa in dem i samma mall. Det leder till depression, ångest och psykiatriska symptom.

Han beskrev hur det nya medielandskapet lett till en försvagad auktoritetstro hos yngre generationer och hur vuxna blivit allt mer osäkra,

Som lösning uppmanade han vuxna att "investera i relationskapital" när de har med barn och unga att göra, att ha tydliga, enkla regler och att helt enkelt vara tråkiga.

– Det barn behöver är förutsägbarhet och struktur. Förutsägbara ledare ger trygghet. Det behöver alla barn, inte bara de med neuropsykiatriska diagnoser.

Annat på receptet var sömn, regelbunden sockerfri mat, motion varje dag och mindre stress.

Stänga ute folk är något som även kultursektorn har rykte om sig att göra.

– Så kan vi inte göra här, säger Helena Ehrstrand. I en by med 200 invånare måste vi välkomna alla, annars blir vi ensamma. Kommer någon och säger att det vill vi göra så gör vi det.

Eller som det står på Viksjöförsbalettens hemsida: "Alla är välkomna. Ung som gammal, lång som kort, smal som tjock, gående som rullstolsburen".

Karin Kämsby

0650-355 49
karin.kamsby@mltmedia.se